

Hamas har dybe rødder i Europa.

16.12.2023

Hamas er i årevis blevet opfattet som en lokal palæstinensisk terrorbevægelse, der fokuserer på at ramme Israel.

Det kan være ved at ændre sig.

Allan Sørensen Korrespondent i Mellemøsten

Tyske politifolk fører to personer, der er mistænkt for at tilhøre den militante bevægelse Hamas, ud af en helikopter inden et retsmøde i Karlsruhe. Tysk og hollandsk politi anholdt torsdag i alt fire personer, der angiveligt har tætte bånd til ledelsen i gruppens militære gren.

Ifølge israelske og tyske myndigheder trækker anholdelsen af tre personer i Berlin tråde til både den palæstinensiske militante gruppe Hamas og til et forestående terrorangreb. Betyder det, at Hamas har taget en beslutning om også at føre krig mod Israel på det europæiske kontinent?

Det er meget vanskeligt at sige på nuværende tidspunkt, fordi mange af sagens detaljer endnu ikke er offentliggjort. Det samme gælder den danske sag, hvor flere blev anholdt i torsdags. Hvis der er tale om Hamas-medlemmer eller sympatisører, vil det afgørende spørgsmål være, om de er blevet instrueret eller styret af Hamas' ledelse i Tyrkiet, Gaza, Qatar eller Libanon. Hvis dette er tilfældet, markerer det et kursskifte for Hamas, der hidtil har afholdt sig fra at ramme israelske eller jødiske mål i Europa.

Men kan der også være tale om netværk, der ikke nødvendigvis er knyttet direkte til Hamas?

I princippet ja. På samme måde som en række terrorangreb er blevet planlagt og udført af enkeltpersoner i Islamisk Stats navn, selvom disse ikke modtog direkte ordrer fra Islamisk Stats ledelse.

Men er Hamas til stede i Europa, og hvordan opererer organisationen?

Hamas har dybe rødder i Europa, især blandt palæstinensiske flygtninge og indvandrere. I årtier har Hamas haft sine egne netværk i Europa, men først og fremmest for at sprede og styrke. Det Muslimske Broderskabs ideologi. Men også for at organisere sig økonomisk via en række fonde, der indsamler penge.

Typisk skifter disse fonde navn, i takt med at de kommer under myndighedernes lup. Men samtidig har Europas myndigheder været langt mere fokuseret på terrorfinansiering af eksempelvis Islamisk Stat og al-Qaeda frem for Hamas. For Hamas er traditionelt blevet opfattet som en delvis legitim organisation og kun delvist en terrororganisation.

Men hvordan opererer Hamas i Europa? Har man en liste over officielle medlemmer?

Nej, den slags findes ikke. Måske hos de europæiske og de israelske efterretningstjenester. Men ligesom Den Palæstinensiske Frihedsbevægelse, PLO, tidligere havde et omfattende netværk i euro-

pæiske byer, især i 1970'erne, er det i dag Hamas, der nyder størst opbakning i palæstinensiske eksilkredse. Hamas menes især at hverve sine medlemmer i de libanesiske flygtningelejre, hvoraf mange har tilknytning til vestlige lande.

Mens sådan et medlemskab kan komme til udtryk i alt fra støtte og aktivitet på sociale medier, tilstedeværelse ved demonstrationer og indsamling af penge, kan det samme netværk naturligvis også benyttes til i sidste ende at ramme jødiske eller israelske mål. Sådan opererer den libanesiske Hizbollah-milits, der en række gange har ramt israelske og jødiske mål. Sympatisører hverves til at udføre forskellige opgaver, og når Hizbollah i Libanon træffer en beslutning om at igangsætte en terroroperation, er det de samme netværk, der aktiveres eller leverer grundlaget og støtten til terroranslag.

Hamas, der i de seneste år er begyndt at tænke og operere som en slags stat eller hær, menes at have lignende netværk af informanter, støtter, sympatisører i Europa, der i løbet af kort tid kan udføre opgaver på vegne af Hamas' væbnede gren.

Men hvilken interesse har Hamas i at udføre terrorangreb i Europa?

At være i stand til at presse Israel på mere end én front ved at ramme Israel eller jødiske institutioner i udlandet.

Men er det ikke ulogisk, da europæiske efterretningstjenester jo med stor sandsynlighed vil optrappe kampen mod Hamas?

Det er farligt at tolke Hamas ud fra vestlig optik og logik. Ved at gøre sig mere synlig og farlig i Europa risikerer Hamas at blive behandlet hårdere af de vestlige sikkerhedstjenester. Det er korrekt. Men set fra Hamas' eget synspunkt kan øgede interne spændinger mellem indvandrere og de europæiske lokalbefolkninger på sigt have sine fordele. Den palæstinensiske sag vil konstant blive omtalt. Irritationen over Israels politik vil sprede sig. De jødiske menigheder vil som de første begynde at føle sig usikre, som det allerede er tilfældet i en række europæiske lande, inklusive Danmark. Og Hamas stoler måske endda på, at et eventuelt terrorangreb mod israelske og jødiske mål på få dage vil blive til en debat om konteksten, og at Israels politik bærer skylden, på samme måde som det hurtigt skete efter Hamas' massakre i Israel den 7. oktober.

Kan der være andre grunde til, at Hamas angiveligt planlægger terror i Europa?

En yderligere grund kan være, at Hamas ønsker at sende en besked til Israel, efter at premierminister Benjamin Netanyahu har beordret Mossad til at likvidere Hamas-ledere i udlandet. At Hamas nu ser ud til at røre på sig i Europa, kan være et direkte svar på denne israelske politik og et signal om, at hvis Israel rammer Hamas-ledere, så kan Hamas også ramme Israel, hvor det gør ondt.